

Čo priniesol nový zákon o cestnej doprave ?

Na Slovensku je to asi tak, ak nám niečo niekto nariadi, napr. EÚ, tak to splníme, aj keď oneskorene, a pridáme k tomu malý bonus (aj keď nebol vyžadovaný).

Poznámka:

Podľa článku 28 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1071 členské štáty majú za povinnosť oznámiť Komisii znenie zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tohto nariadenia, najneskôr do 30 dní od dátumu ich prijatia a prvýkrát do 4. decembra 2011.

Zákon bol prijatý 31.1.2012, s účinnosťou od 1.marca 2012, bez vykonávacieho predpisu !!!

Pri takejto iniciatíve, vždy niekto na to doplatí.

Tentoraz je to niekoľko tisíc dopravcov (podnikajúcich fyzických osôb - SZČO), ktoré sa podľa nového zákona o cestnej doprave musia povinne zapísať do obchodného registra. (viď. § 5 ods. 3 zákona o cestnej doprave).

§ 5

Povolanie prevádzkovateľa cestnej dopravy

- (1) Ak ďalej nie je ustanovené inak, vykonávať povolenie prevádzkovateľa vnútroštátnej dopravy môže podnik na základe povolenia udeleného podľa tohto zákona a osobitného predpisu; povolenie sa udeľuje na desať rokov. Postup udeľovania, pozastavenia platnosti a odnímania povolenia ustanovuje osobitný predpis.*
- (2) Prevádzkovať medzinárodnú dopravu v členských štátoch môže prevádzkovateľ cestnej dopravy, ktorý má udelenú licenciu Spoločenstva podľa osobitných predpisov.*
- (3) Prevádzkovateľ cestnej dopravy podľa odseku 1 alebo 2 sa zapisuje do obchodného registra s predmetom činnosti podľa obsahu povolenia alebo licencie Spoločenstva.*
- (4) Odseky 1 a 2 sa nevzťahujú na prevádzkovanie taxislužby a na cestnú dopravu prevádzkovanú podnikmi podľa osobitných predpisov.*

V dôvodovej správe k zákonu o cestnej doprave sa uvádza:

K § 5: Termínom „prevádzkovateľ cestnej dopravy“ sa podľa nariadení (ES) rozumie obchodná spoločnosť a samostatne zárobkovo činná osoba s podnikateľským oprávnením na podnikanie v cestnej doprave odplattným poskytovaním dopravných služieb. Do konca júna 2010 to bolo pre vnútroštátnu cestnú dopravu živnostenské oprávnenie. Postup získania a podmienky získania takéhoto postavenia upravujú v osobnej (autobusovej) doprave a v nákladnej doprave nariadenia (ES).

Návrh rozlišuje vnútroštátne podnikateľské oprávnenie (odsek 1) a medzinárodné podnikateľské oprávnenie v podobe licencie Spoločenstva (odsek 2). Ich platnosť a vzájomný vzťah upravujú nariadenia (ES).

Držiteľ oprávnenia na výkon povolenia prevádzkovateľa cestnej dopravy je podnikateľom, ktorý nepodniká na základe živnostenského oprávnenia, a teda nie je zapísaný v živnostenskom registri. Preto sa v záujme právnej istoty a prehľadnosti podnikateľov v tomto segmente navrhuje, aby bol v súlade s § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka zapísaný v obchodnom registri, a to aj vtedy, keď je fyzickou osobou (odsek 4), pretože tá by inak nebola evidovaná nikde a pre verejnosť by bola utajená.

Nadobúdam pocit, že niekto si nesprávne vyložil a aj opísal § 2 a 27 Obchodného zákonníka

§ 2

Podnikanie

(1) *Podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.*

(2) *Podnikateľom podľa tohto zákona je:*

- a) osoba zapísaná v obchodnom registri,*
- b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia,*
- c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov,*
- d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.*

(4) *Adresou sa rozumie názov obce s uvedením jej poštového smerovacieho čísla, názov ulice alebo iného verejného priestranstva a orientačné číslo, prípadne súpisné číslo, ak sa obec nečlení na ulice.*

(5) *Bydliskom fyzickej osoby sa rozumie adresa jej trvalého pobytu podľa osobitného predpisu.*

§ 27

(1) *Obchodný register je verejný zoznam zákonom ustanovených údajov (ďalej len "zapísané údaje"), ktorého súčasťou je zbierka zákonom ustanovených listín (ďalej len "zbierka listín").*

(2) *Do obchodného registra sa zapisujú*

- a) obchodné spoločnosti, družstvá, iné právnické osoby, o ktorých to ustanoví osobitný zákon, právnické osoby založené podľa práva Európskych spoločenstiev, podniky a organizačné zložky podnikov zahraničných osôb,*
- b) odštepné závody a iné organizačné zložky podnikov, ak tak ustanoví osobitný zákon,*
- c) fyzické osoby s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktoré sú podnikateľmi podľa tohto zákona a ktoré sa do obchodného registra zapisujú na vlastnú žiadosť, alebo ak tak ustanoví osobitný zákon (ďalej len "zapísaná osoba").*

a rozhodol, že je treba, aby sa dopravca (fyzická osoba) povinne zapísal do obchodného registra.

Prečo zabudli?

Ak v dôvodovej správe je uvedené, že treba v záujme právnej istoty a prehľadnosti zápis v obchodnom registri, potom navrhovatelia zabudli, že podľa nariadenia č. 1071 článku 16 bude vedený vnútroštátny elektronický register prevádzkovateľov cestnej dopravy.

Článok 16

Vnútroštátne elektronické registre

1. Na účely vykonávania tohto nariadenia, a najmä jeho článkov 11 až 14 a článku 26, každý členský štát vedie vnútroštátny elektronický register podnikov cestnej dopravy, ktorým príslušný orgán určený týmto štátom udelil povolenie na vykonávanie povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy. Spracúvanie údajov v tomto registri sa uskutočňuje pod dohľadom orgánu verejnej moci, ktorý bol na tento účel určený. Príslušné údaje, ktoré obsahuje vnútroštátny elektronický register, sú prístupné všetkým príslušným orgánom daného členského štátu.

Táto povinnosť je v zákone o cestnej doprave:

§ 41
Ministerstvo

(1) Ministerstvo

- a) vypracúva a predkladá vláde Slovenskej republiky koncepcie a rozvojové programy v oblasti podnikania
v cestnej doprave a účasti Slovenskej republiky na medzinárodnej cestnej doprave,
- b) vydáva povolenia na medzinárodnú pravidelnú dopravu; 50) zoznam vydaných povolení a licencií Spoločenstva zverejňuje na svojom webovom sídle,
- c) udeľuje a odníma dopravné licencie na zriadenie autobusovej linky v medzinárodnej pravidelnej doprave,
- d) schvaľuje cestovné poriadky v medzinárodnej pravidelnej doprave,
- e) prideliť orgánom iných štátov prepravné povolenia umožňujúce ich dopravcom uskutočňovať prepravy na územie, z územia alebo cez územie Slovenskej republiky a rozhoduje, v ktorých prípadoch možno prepravu na územie, z územia alebo cez územie Slovenskej republiky uskutočniť bez prepravného povolenia,
- f) odovzdáva prepravné povolenia pridelené príslušnými orgánmi iných štátov alebo medzinárodnou organizáciou vnútroštátnym dopravcom umožňujúce im uskutočniť prepravu na ich územie; ak ide o jednorazové prepravné povolenia, môže tým poveriť krajský úrad dopravy,
- g) je oprávnené zakázať dopravcovi so sídlom alebo s trvalým pobytom v inom štáte prevádzkovať cestnú dopravu na území Slovenskej republiky,
- h) povoľuje dopravcovi so sídlom alebo s trvalým pobytom v inom štáte kabotážnu prepravu na území Slovenskej republiky v pravidelnej doprave a v nákladnej doprave a je oprávnené požadovať od Európskej komisie prijatie ochranného opatrenia, ak sa preukáže závažné narušenie dopravného trhu na území Slovenskej republiky alebo v niektorej jeho časti,
- i) plní úlohu kontaktného miesta zodpovedného za výmenu informácií s orgánmi ostatných členských štátov podľa osobitných predpisov, 51)
- j) je orgánom príslušným uznávať 52) v prípade pochybnosti pravosť dokladov o bezúhonnosti, o finančnej spoľahlivosti a o odbornej spôsobilosti vydaných v inom členskom štáte na účely udelenia povolenia na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy a na účely uznania bezúhonnosti vedúceho dopravy,
- k) vedie podľa osobitných predpisov 53) vnútroštátny elektronický register prevádzkovateľov cestnej dopravy a zabezpečuje sprístupnenie jeho obsahu príslušným orgánom iných členských štátov podľa osobitného predpisu 54) a dopravným správnym orgánom a orgánom odborného dozoru,**

Slovenská živnostenská komora

v svojich pripomienkach k návrhu zákona už júli 2011 navrhovala text vypustiť z dôvodu:

„Podľa navrhovaného znenia bude vedený elektronický register prevádzkovateľov cestnej dopravy. Tento, s obmedzenými údajmi, treba sprístupniť aj verejnosti, tak ako je napr. živnostenský register.

Právnické osoby musia sa vždy zapisovať do obchodného registra povinne. V súčasnosti fyzické osoby iba dobrovoľne alebo za určitých podmienok. Uvedením SZČO v elektronickom registri sa dosiahne požadovaná právna istota. Návrh zvyšuje administratívnu náročnosť pre SZČO (prihlasovanie, podvojné účtovníctvo, ohlasovanie zmien, správne poplatky a pod.)“.

Uvedená požiadavka nebola akceptovaná, ani daná do pripomienok, ktoré boli priložené v materiáloch na rokovanie NR SR.

Čo sa dosiahlo:

Zvyšovanie administratívnej náročnosti – od podania žiadosti na zápis do obchodného registra, ohlasovanie zmien s tým spojené správne poplatky (návrh 165,50 EUR, zmeny 66,0 EUR).

Závažným spôsobom sa ale, zmení účtovníctvo a s tým súvisiace zvýšené náklady, overenie audítorom, atď. Osoby zapísané do Obchodného registra musia viesť podvojnú účtovníctvo. (viď. § 36, § 40 Obchodného zákonníka).

Poznámka:

§36

Podnikatelia zapísaní v obchodnom registri (ďalej len "zapísaní podnikatelia") účtujú v sústave podvojného účtovníctva o stave a pohybe obchodného majetku a záväzkov, čistého obchodného imania, o nákladoch, výnosoch a zisku alebo strate podniku.

§ 40

ods. (3) Ak osobitný zákon zapísanej osobe ukladá povinnosť overiť účtovnú závierku audítorom, ukladá sa do zbierky listín účtovná závierka overená audítorom spolu s auditorskou správou, menom, bydliskom fyzickej osoby alebo obchodným menom, sídlom a identifikačným číslom právnickej osoby a s evidenčným číslom zápisu overujúceho audítora v zozname audítorov. Ak je audítorom právnická osoba, uvádza sa aj meno a bydlisko fyzických osôb, ktoré za audítora vykonali audit. Ak osobitný zákon zapísanej osobe ukladá povinnosť vyhotoviť výročnú správu a táto výročná správa obsahuje účtovnú závierku overenú audítorom, účtovná závierka môže byť uložená ako súčasť výročnej správy.

V dôvodovej správe sa uvádza, že treba v záujme právnej istoty a prehľadnosti podnikateľov v tomto segmente viesť evidenciu v obchodnom registri. Podľa zákona o cestnej doprave podnikajú aj prevádzkovatelia taxislužby, skúste si nájsť register, kde sú evidovaní (?), napriek tomu, že nepodliehajú nariadeniu č. 1071, pričom dôvod, by mal byť taký istý, ako u dopravcov (fyzické osoby).

V predkladacej správe je uvedené že, „návrh zákona bude mať dopad na rozpočet verejnej správy. Zákon nebude mať priame dopady na obyvateľstvo, ani nijaký priamy vplyv na životné prostredie. Zákon bude mať pozitívny vplyv na informatizáciu“.

Pochybujem o pravdivosti časti tohto textu týkajúceho sa obyvateľstva a informatizácie – zvyšujú sa náklady na administratívu dopravcov (fyzických osôb) a informácie nebudú kompletné.

O kvalite predpisu svedčí aj to, v zákone nie je žiadna povinnosť dopravcu oznamovať dopravnému správnomu orgánu v ustanovenej lehote zmeny údajov evidovaných v vnútroštátnom elektronickom registri prevádzkovateľov cestnej dopravy, ale aj tak sa dopustí správneho deliktu, za ktorý mu bude uložená pokuta podľa § 48 zákona o cestnej doprave.

§ 48

Iné správne delikty

(1) Dopravný správny orgán uloží pokutu od 100 eur do 15 000 eur prevádzkovateľovi cestnej dopravy, ktorý

a) prevádzkuje cestnú dopravu bez vymenovania vedúceho dopravy alebo vymenovanému vedúcemu dopravy neumožňuje skutočne a sústavne riadiť dopravné činnosti podniku,

b) vymenoval za vedúceho dopravy osobu, ktorá nespĺňa požiadavky na odbornú spôsobilosť alebo na bezúhonnosť,

c) neoznámil dopravnému správnomu orgánu, koho vymenoval za vedúceho dopravy, alebo zmenu v osobe vedúceho dopravy neoznámil do 15 dní,

d) neoznámil dopravnému správnomu orgánu v ustanovenej lehote zmenu údajov evidovaných vo vnútroštátnom elektronickom registri prevádzkovateľov cestnej dopravy,

Pravdepodobne pri ďalšom podrobnom čítaní zákona o cestnej doprave sa dozvieme o nových povinnostiach, ktoré sú určené len pre našich dopravcov a nie sú v súlade s myšlienkami zjednocovania a zjednodušovania predpisov, v rámci EÚ.

(Kc)